

ਜੀ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ.

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1999 ਦਾ CWP ਨੰ. 4523

ਮਾਰਚ 11, 2016

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1934—RI.12.21—ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਕੋਲ ਨਮੂਨਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ— ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਬਠਿੰਡਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ—ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਮੂਨੇ ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਬਠਿੰਡਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ 16)

ਪੁਨੀਤ ਕਾਂਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਕਵਾਤਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਅਵਿਨੀਤ ਅਵਸਥੀ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਜੀ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ 27.10.1993 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-4) ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 15.06.1993 ਦੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-1) ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 20.03.1997 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-7) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 14.08.1992 ਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। 14.04.1993 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਨੂੰ ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਕੋਲ ਨਮੂਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰਪਟ ਨੰ.13 ਰਾਹੀਂ ਬਠਿੰਡਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ

ਬਜਾਏ, ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ.74 ਮਿਤੀ 15.04.1993 ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਧਾਰਾ 324, 323, 148, 149 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਸੇ ਕਾਰਨ, 15.06.1993 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਕੜਾ P-1) ਕਿ ਉਸਨੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਿਖਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 02.08.1993 ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-2) ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਠਿੰਡੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਜਾਜ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਡਾ. ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਹੌਲਦਾਰ ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੈਪਲ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 18.04.1993 ਨੂੰ ਰਪਟ ਨੰ.11 ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(4) ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਭਰਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 27.10.1993 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-4) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(5) ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਸ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਜਾਣ ਲਈ ਲੇਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 18.01.1994 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-6) ਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੈਪਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਝਗੜਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਬਣਨ ਦੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 12.21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 18.05.1996 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਮਿਤੀ 10.12.1996 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ-1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਕਲੰਕਜਨਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(7) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ 20.03.1997 ਨੂੰ ਆਇਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਸੈਪਲ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਜਾਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦਿਨ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(8) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 10.05.1993 ਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ ਦਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਜਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਠਿੰਡਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਇੰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਠੋਰ ਹੁਕਮ ਸੀ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 'ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਕਾਂਤ ਬੀ. ਪਰਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 'ਅਤੇ ਐਸ.ਆਰ. ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋਰ ⁷.

(11) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੇਵਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਚੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨੇ ਵਿਵਾਦਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਸਿੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੈਪਲ ਬਠਿੰਡਾ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ

ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚੁਣਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ 3.30 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਥੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਸੀ।

(13) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.3 ਨੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵੱਲੋਂ 12.04.1993 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। -5) ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੱਥੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਖਾਸਤ ਇਹ ਦਲੀਲ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਉਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪੈਕਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਤ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 4 ਨੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

(14) ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ.3 ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੀ। ਨਿਯਮ 16.2 ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗਮਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀਤੀ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 6 ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਿਰਫ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਖਨ ਲਾਲ 7 ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਕਿ 'ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਇਕਵਚਨ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ 16.2 (1) ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਸਬੰਧਤ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"7. ਬਾਰ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਵੀ ਆਰ. 16.2(1) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਐਕਟ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਸਖ਼ਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਦੁਰਾਚਾਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਰਾਚਾਰ ਆਮ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੰਭੀਰ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 'ਗ੍ਰੈਵੈਸਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਪੱਧਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਨੂੰ 'ਕਬਰ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਐਕਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਰ. 16.2(1) ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ R. 16.2(1) ਵਿੱਚ ਬਹੁਵਚਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਇਕਵਚਨ' ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਗੰਭੀਰ ਹਰਕਤਾਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦਾ, ਇੱਕ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰੇਗਾ।

ਨਿਯਮ 16.2(1) ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮ 16.2(1) ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਕੰਮ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਰ. 16.2(1) ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਾਸ ਕੰਮ ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਸਾਬਤ

ਕਰੇ।

(16) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਮੂਨੇ ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਬਠਿੰਡਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(17) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ। ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੇਸ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(18) ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਕਾਂਤ ਬੀ. ਪਰਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(19) ਐਸ.ਆਰ. ਤਿਵਾੜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਅਤਿਅੰਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਦੇ ਵਾਧੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਰੋਕਣ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 28 ਸਾਲ ਸੀ।

(20) ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਈਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

(21) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਦੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ੁਬਰਿਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ

ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ